

מסורת הש"ס

^[א] [נִקְמָן עַבְדִּי, ב] וַיִּקְרָא טוֹן, [א] [נִקְמָן עַבְדִּי, ד] [וַעֲלֵל לִי, ד'] [ה' אֶחָד, ט] מֵהַרְיִס מִיָּד,

הגהות הב"ח

^[א] רש"י ד"ה משמשת וכו' טהורה היא שהרי: (ב) ד"ה ולילו עמו ליל של אחריו: (ג) ד"ה ארביסר וכו' הך ראייה דר' האחורניס: (ד) תוב' ד"ה הני וד"ה ולמאי דמשוה הש"ס ימי לידה הד"א:

גליון הש"ס

גמ' משפשת שמיני ולילו קמו. ע' שהל"ש כפי צנות טומס ק"י:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

^[א] רש"י ד"ה משמשת שמיני שהוא וכו' וכן עמיני ותשמור יום י"א וכו' ככ"ל: [ב] ד"ה ט"ו יום וכו' ושמנה הרביעיים שהן טהורים האשון תולס ו' וכו' ככ"ל: [ג] תרי"ה ולמאי דמשנה ט' מלת דמשנה נמחק וכו' ככ"ל: דמשנה וכו' ככ"ל: [ד] בקין כששפ' אית ו'. כיצ ויעיש כה"ה הלכה י ו"א ודח"ק:

שׁוּטוֹס נִינְהוּ. בתמיה: **דסניא**. לפרושי פקחות דמתניתין קאמי:

יוס אחד טמא ויוס אחד טהור. כל ימיה וקמיירי כשרואה ציוס:

משמשת שמיני. ליוס שראתה צו ראייה ראשונה שהרי טהורה ^(א) הות שהרי בשביעי לערב טבלה ולא תראה עד תשיעי הלכך משמשת

שמיני שלם לילה ויוס: **ולילו עמו**.

ליל (ב) אחריו נגהי תשיעי: **וארבעה**

לילות מסוך שמונה עשר יוס. לראייה הראשונה שהרי אשה זו לא תהא זזה לעולם שאינה רואה ג' רלופין וכשהיא רואה תשיעי תהא שומרת עשירי ותשמש צלילה ותראה צי"א ותשמור י"ב ותשמש צלילה הרי שמים ותראה צי"ג ותשמור י"ד ותשמש צלילה הרי שלשה ותראה ט"ו ותשמור ט"ז ותשמש לערב הרי ד' וצי"ז תראה ותשמור י"ח הרי כלו י"ח ולא שמשה אלא ד' לילות לצד שמיני ולילו ותשמים אחרון אינו בתוך י"ח ולמחר צי"ט כשתראה תהא תחלת נדה שהרי שלמו י"א שבין נדה לנדה ותחרת למנינה שאמרנו:

ואס היסא רואה. צכל הימים הטמאים מצערב: **אינה משמשת אלא שמיני**. שלם לילה ויוס אצל לא ליל של אחריו שהרי תראה צו ותהא טמאה ואריכה לשמור עשירי וצלילה לא תטבול שהרי רואה וכן עד סוף י"ח שהן י"ח עם ימי הנדות וצי"ט תהא תחלת נדה ותחזור למנינה ותשמש בשמיני וכן לעולם: **צ' ימים טמאים כו'**. כללל דמילתא כל ימים דלקמן עד סוף פירקין כשרואה מצערב: **משמשת שמיני**. שהוא משני ימים הטהורים שעביעי ושמיני טהורין הן אלא שהעביעי מהנדות וטובלת לערב ומשמשת שמיני שלם ולערב תראה שהוא תשיעי וכן א' עשירי ותשמור י"א

יוס לאלו שני ימים וטובלת לערב ומשמשת י"ב שלם ותראה י"ג וי"ד ותהא שומרת ט"ו ותשמש ט"ז ותראה י"ז וי"ח ותשמור י"ט דקסבר הרואה יוס י"א אסור לשמש למחר ולקמן פריך ותשמש בתשקרי דהא כלו להו ימים שזריכה שימור ומ"מ ציוס עשרים משמשת וכשתראה יוס כ"א הרי היא תחלת נדה וחוזרת למנין זה שאמרנו: **ותשמש בתשסר**. דקיימא לן בפרק אחרון (לקמן עב): יוס אחד עשר לימי זיבה לא צעי שימור יוס כנגדו חו למא משמרת י"ט בשציל י"ח שהוא סוף זיבה: **גרגרן דסנן**. בפרק תינוקת (סג). הרואה יוס י"א וטבלה ליוס שלאחריו ושמשה וראתה צו ציוס צית הלל אומרים הרי זה גרגרן שלא הממין יוס זה ומהך צרייתא דקתמי ומשמשת יוס עשרים ולא יוס י"ט שמעינן דאסור להיות גרגרן ולשמש ציוס י"ב עם הרואה צי"א: **רב אחי אמר**. לעולם אינו אסור והכא דתמי אסור משום שראתה יוס עשירי דליהו צעי שימור לפיכך תש צי"ט הטהור ויהא שימור ליוס י"ז שהוא עשירי לימי זיבה. שימור לא הוי אלא יוס טהור דהכי נפקא לן יהיה' מלמד סקופרת יוס אחד לאחד^א וספירה לא הוי אלא יוס טהור: **משמשת שני ימים**. אחד עשר וי"ב שהשמיני ותשיעי מי"א שבין נדה לנדה הן ועשירי שימור הוא להן ושזב אינה משמשת לעולם שהרי תהא זזה צי"ג וי"ד וט"ו ואריכה לספור ו' נקיים והיא לא תראה ו' נקיים לעולם: **יוס אחד**. שמיני דכולה צרייתא בשרואה צערב: **רביע ימיה מסוך כ"ח**. שצעה ימים שאחר שצעה הטמאים של נדות היא משמשת ובשצעה השלישיים תהא זזה ובשצעה האחרונים הן ימי הספירה הרי כ"ח וציוס כ"ט תהא תחלת נדה וגמלאת משמשת רביע ימיה ולהכי נקט כ"ח מפני שתחלת נדותה של זו מ"ח לכ"ח: **ט"ו יוס מסוך מ"ח**. כגון ח' הראשונים השמיני ימי זיבה ומשמונה השניים תשמור יוס לשמיני שלפניו ותשמש שצעה הרי ט"ו שעצרו עליה ונשארו צ' לנא מימי זיבה ושמונה השלישיים שנים מהן ימי זזב והששה תחילת נדה ושמונה הרביעיים שהן טהורים ב' הראשונים ישלים ו' ימי נדה והשצעה תשמש ועכשיו נותרו ד' ימים מימי זיבה שמונה החמשיים הרי היא זזה משלשה ראשונים וח' שלאחריהן

שצעה לספירה ושמיני לתשיש הרי ט"ו יוס מתוך מ"ח וציוס מ"ט כשתראה תהא תחלת נדה ותחזור למנין שאמרנו: **ארביסר הוו**. קסבר האי דמוציב שהאשה הזאת לא תשמש יוס מ"ח לפי שהשמונה החמשיים שנעשית בהן זזה אין מהן אלא ד' מימי זיבה וח' האחרונים מימי נדה הן ומיהו תחלת נדה לא הוי כל זמן שלא ספרה ולא טהרה מזוזה אצל להכי מהניא הך ראייה ^(א) ד' האחרונים הראויין לנדות שכשיצאו שמונה טהורין שאחריהם לא יעלו שלשה הראשונים לימי הספירה לפי שהן השלמת ימי נדה ומי נדמה שאינה רואה בהן אין עולין לספירת זיבתה הלכך אין כאן אלא חמשה לספירה וכשתראה יוס מי"ט סותרת וכן כל ח' השביעיים (יוס) ועד שיגיע יוס ס"ג לא ישלימו ימי ספירתה:

בא סימן פרק ששי נדה

נדה

וארבעה יציאות מתוך י"ח. משמע כאן צהדיא דאין נעשה זזה גדולה ולא זריכה ו' נקיים עד שתראה ג' ימים רלופין צי"א יוס ודלא כאותם שכתבו צסם רבינו סעדיה שזריכה שצעה נקיים אפילו ראתה צי"א ג' ימים מפחורים: **תשמש בתשסר**. וא"ת כיון

דקס"ד דעשירי לא צעי שימור תקשה ליה רישא אמאי לא משמשת אלא ד' מתוך י"ח דכי ראתה צי"ז תשמש צי"ח ותו דפלוגמא היא צפרק בתרא (לקמן עב): לרבי יוחנן עשירי צעי שימור ולר"ל לא צעי שימור ויש לומר דהא דקאמר רבי יוחנן עשירי צעי שימור היינו צימי זיבה שאסורה לשמש ציוס י"א אפילו פסקה ולר"ל מותרת דעשירי כיון דאינה יכולה להיות זזה גדולה לא צעי שימור ולהכי צרישא ניחא דאסורה צי"ח דהו צימי זיבה דאפילו ר"ל מודה דמדרבנן אסור אצל צימי נדה סבר המקשה דאפילו רבי יוחנן מודה דלא צעי שימור ולכן פריך תשמש בתשסר ומשי רב שסת גרגרן אסור דאפילו צראיית י"א זריכה שימור מדרבנן ציוס י"ב לכ"ע ורב אחי אמר דאינו אסור אלא משום שראתה צעשירי ואריכה שימור לרבי יוחנן אף צימי נדה מן המורה כמו צימי זיבה ולר"ל מדרבנן: **הכי ארביסר הוו**. פ"ה דפריך אמאי משמשת יוס מ"ח דשמונה חמשיים שהן טמאין הן ד' ימי זיבה וח' ימי נדה ושמונה טהורין שאחריהם ג' צימי נדה וחמש צימי זיבה וג' ימים הראשונים דימי נדה לא יעלו לה לספירת זיבה דאין ימי נדה עולין לספירתה דאע"ג דאינה נדה שהרי אינה חוזרת לפתח נדמה עד שתספור ו' נקיים מ"מ כיון דצימים הראויס לימי נדה הן אין עולין לספירת זיבתה וקשה לפירוש זה דאי"כ תקשה ליה רישא דקתמי משמשת רביע ימיה מתוך כ"ח הלא ו' שלישיים שהן טמאין היו ד' צימי זיבה וג' צימי נדה ואי"כ ו' ימים טהורין שאחריהם לא יעלו לספירת זיבתה והיאך תחזור חלילה ממ"ח לכ"ח דאסורה לשמש צו' ימים טהורין של כ"ח שניים ועוד קשה דמשמע דלי הוה תמי ומשמשת י"ד הוה ניחא ליה והא עד ס"ג יוס לא יעלו לה ו' לספירתה כדפירש"י ואי"כ היאך חוזרת חלילה ממ"ח למ"ח לכן נראה דה"פ הני י"ד הוו דצח' רביעיות אינה משמשת רק ו' דהא ח' שלישיים שהיו טמאים היו צ' צימי זיבה וששה אחריהן ימי נדה ויוס ראשון מרביעיות שהן טהורין לא תשמש דהוי מו' ימי נדה ויוס שני נמי לא תשמש לרב אחי דאמר לעיל עשירי צעי שימור והרי יוס שני הוה שימור ליוס י"ז שהוא עשירי ויוס ראשון אע"ג דטהור הוי סבר המקשה דלא הוי שימור כיון דהוי מימי נדה וימנס שהיא נדה גמורה אינן עולין לספירת זיבה קטנה אצל מיוס מ"ח לא פריך דכיון דאינה נדה גמורה עד שתספור ו' נקיים עולין לה שפיר לכ"ע אע"פ שהן רלויין לימי נדה ולכן ניחא ליה רישא דמשמשת רביע ימיה מתוך כ"ח ומה שפירש"י דעד ס"ג לא ישלמו ימי זיבה נראה דלא דק דאינה טובלת עד ליל פ' שהרי ח' ימים שביעיים הם ששה ימי זיבה ושני ימי נדה ושמיניים הטהורים הן ה' צימי נדה וג' צימי זיבה ותשיעיים הטמאות כל ח' ימי זיבה והעשריים ו' לספירת נקיים: ^(א) **ורבאמי** גאדמשנה הש"ס ימי לידה ומי נדה אי"כ לר"ת דפסק^א דימי לידתה שאינה רואה בהן אין עולין לספירת זיבתה^א (וה"ה) ולפרש"י דימים הראויים לימי נדה אין עולין אף תקנה לנשים בזמן הזה דהוי כלהון ספק צזות ואריכות ו' נקיים ופעמים דקיימי צימים הראויים לנדה ולא עלו לה לספירתה ומיהו לפירוש רש"י אחי שפיר דהוא פסק דימי לידה עולין לימי ספירתה ולר"ת נמי ימי נדה דווקא אין עולין אצל ימים הראויין עולין שפיר: אלא

עד שתספור ו' נקיים מ"מ כיון דצימים הראויס לימי נדה הן אין עולין לספירת זיבתה וקשה לפירוש זה דאי"כ תקשה ליה רישא דקתמי משמשת רביע ימיה מתוך כ"ח הלא ו' שלישיים שהן טמאין היו ד' צימי זיבה וג' צימי נדה ואי"כ ו' ימים טהורין שאחריהם לא יעלו לספירת זיבתה והיאך תחזור חלילה ממ"ח לכ"ח דאסורה לשמש צו' ימים טהורין של כ"ח שניים ועוד קשה דמשמע דלי הוה תמי ומשמשת י"ד הוה ניחא ליה והא עד ס"ג יוס לא יעלו לה ו' לספירתה כדפירש"י ואי"כ היאך חוזרת חלילה ממ"ח למ"ח לכן נראה דה"פ הני י"ד הוו דצח' רביעיות אינה משמשת רק ו' דהא ח' שלישיים שהיו טמאים היו צ' צימי זיבה וששה אחריהן ימי נדה ויוס ראשון מרביעיות שהן טהורין לא תשמש דהוי מו' ימי נדה ויוס שני נמי לא תשמש לרב אחי דאמר לעיל עשירי צעי שימור והרי יוס שני הוה שימור ליוס י"ז שהוא עשירי ויוס ראשון אע"ג דטהור הוי סבר המקשה דלא הוי שימור כיון דהוי מימי נדה וימנס שהיא נדה גמורה אינן עולין לספירת זיבה קטנה אצל מיוס מ"ח לא פריך דכיון דאינה נדה גמורה עד שתספור ו' נקיים עולין לה שפיר לכ"ע אע"פ שהן רלויין לימי נדה ולכן ניחא ליה רישא דמשמשת רביע ימיה מתוך כ"ח ומה שפירש"י דעד ס"ג לא ישלמו ימי זיבה נראה דלא דק דאינה טובלת עד ליל פ' שהרי ח' ימים שביעיים הם ששה ימי זיבה ושני ימי נדה ושמיניים הטהורים הן ה' צימי נדה וג' צימי זיבה ותשיעיים הטמאות כל ח' ימי זיבה והעשריים ו' לספירת נקיים: ^(א) **ורבאמי** גאדמשנה הש"ס ימי לידה ומי נדה אי"כ לר"ת דפסק^א דימי לידתה שאינה רואה בהן אין עולין לספירת זיבתה^א (וה"ה) ולפרש"י דימים הראויים לימי נדה אין עולין אף תקנה לנשים בזמן הזה דהוי כלהון ספק צזות ואריכות ו' נקיים ופעמים דקיימי צימים הראויים לנדה ולא עלו לה לספירתה ומיהו לפירוש רש"י אחי שפיר דהוא פסק דימי לידה עולין לימי ספירתה ולר"ת נמי ימי נדה דווקא אין עולין אצל ימים הראויין עולין שפיר: אלא

האי קסבר הוו. **ארביסר הוו**. קסבר האי למי"ח יום. אלא נראה לפרש דפריך ארביסר הוו משום דח' שלישיים שהיו טמאים היו שני ימים בימי זיבה וששה בימי נדה ושמונה טהורין שאחריהן הראשון הוא להשלים ד' ימים נדה ועוד צריכה יוס

ימיני

ס א מיי פ"ז מהלכות אסורי ביאה הלכה יד:

בא ב מיי שם הלכה טו: כב ג מיי שם פ"ז הלכ' ח

יח:

כג ד מיי שם פ"ז הלכה טו:

כד ה מיי שם הלכה ז:

כה ו מיי שם הלכה יח:

כו ז מיי שם הלכה יט ד]:

כז ח מיי שם הלכה כ והלכ' טא:

כח ט י מיי שם הלכה כב:

תוב' הרא"ש

שמיני ולילו וד' לילות מתוך י"ח מכאן משמע דאם ראתה ג' ימים בתוך י"א יום שבין נדה לנדה אם אינם רצופין אינה זבה גדולה לאפוקי מרב סעדיה שכתב שאם ראתה ג' ימים בימי זיבה אפילו היו מפורזין צריכין ד' נקיים והגיה ר"ת ושיבוש הוא דאחרים כתבוהו ותלו בשמו דאטו רב סעדיה מי חתים עליה: ותשמש בתשסר. ותימה כיון דס"ד דעשירי לא בעי שימור אי"כ תקשי ליה דאשה משמשת ד' לילות ולא יותר ואמאי הא כי ראתה יום שבעה עשר תשמש ביום י"ח. עוד דפלוגמא היא דר"י ור"ל בפרק תנוקות ולר' יוחנן בעי שימור ור"ל דהא דקאמר ר' יוחנן עשירי בעי שימור היינו דווקא בתוך ימי זיבתה שאסורה לשמש ביום י"ח אפי' פוסקת בו ולר"ל מותרת דווקא תשיעי שיכול לבא ליה זבה גדולה בעי שימור אבל עשירי שאינו יכול לבא ליה זבה גדולה לא בעי שימור אבל בימי נדה אפי' ר' יוחנן מודה דלא בעי שימור. הלכך פריך ותשמש בתשסר אבל השתא ניחא ליה דאסור לשמש ביום י"ח דהיינו בימי זיבה ואפי' ר"ל מודה דמדרבנן אסור. ורב ששת משני דמדרבנן אסור דאפי' (באייתת י"א יום) [ברואה ביום י"א גופא] צריכה לשמור מדרבנן ביום י"ב לכ"ע ורב אחי [אמר] גרגרן מותר ואינו אסור אלא מחמת יוס עשירי שראת' הלכך צריכה שימור אף בימי נדה לר' יוחנן מן התורה כימי זיבה ולר"ל מדרבנן: חגי ארביסר הוו. פרש"י דפריך אמאי תשמש יום מי"ח דהא ח' חמשיים שהם טמאים ח' בימי זיבה וד' בימי נדה וח' טהורים שאחריהן ג' בימי נדה וח' בימי זיבה ולא יעלו לה לספירת זבה דימי נדה אינן עולין לספירת זבה. וקשה לפי' דאי"כ תקשי ליה רישא משמעת רביע ימיה מתוך כ"ח יוס וחלא ד' שלישיים שהם טמאים הם ד' בימי זיבה וג' בימי נדה ואי"כ ו' ימים שחוריהן שהיו טהורין לא עלו לספירת זבה והיאך תחזור חלילה מכ"ח לכ"ח הלא לא תוכל לשמש ביום ד' טהורין הראשונים של כ"ח השניים. ותו דמשמע דאי הוה תמי משמשת י"ד יום הוה ניחא ליה ואמאי דהא עד ס"ג יוס לא ישלימו לה ד' לספירת זבה כדפרש"י ואי"כ היאך חוזרת חלילה ממ"ח ליום למי"ח יום. אלא נראה לפרש דפריך ארביסר הוו משום דח' שלישיים שהיו טמאים היו שני ימים בימי זיבה וששה בימי נדה ושמונה טהורין שאחריהן הראשון הוא להשלים ד' ימים נדה ועוד צריכה יוס

אחד לשמור לשני ימים שראתה בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלאמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרקי' לרב אחי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור: